

MEMO

Aan VTM
 Van Robert Piers
 Datum 23 oktober 2009
 Referentie II19298
 Onderwerp Notitie werkgelegenheid FMO

VTM heeft ECORYS gevraagd een bijdrage te leveren voor een analyse naar de mogelijke effecten voor Flughafen Münster-Osnabrück (FMO) van het operationeel worden van Luchthaven Twente. Deze notitie bevat input van ECORYS voor VTM voor een dergelijke analyse, en betreft een verkenning van de werkgelegenheid op FMO, teneinde een aantal kengetallen te produceren om een eventueel werkgelegenheidseffect bij FMO in te schatten na opening van luchthaven Twente.

Het Institut für Verkehrswissenschaft der Universität Münster¹ heeft onderzoek gedaan naar de werkgelegenheid van FMO. Het aantal arbeidsplaatsen op regionaal niveau is weergegeven in onderstaand tabel.

Tabel 1 Aantal regionale arbeidsplaatsen FMO (2007)

	Aantal arbeidsplaatsen
direct	1.602
indirect	1.303
afgeleid	269
regionale koopkracht	-155
totaal	3.019

Bron: Institut für Verkehrswissenschaft der Universität Münster, 2008, Die regionalwirtschaftliche Bedeutung des Flughafens Münster/Osnabrück, 4 april 2008.

Voor het inschatten van de kengetallen wordt uitgegaan van het aantal arbeidsplaatsen per miljoen workload units. Hierbij gaan we uit van een verhouding waarbij 0,1 ton vracht gelijk staat aan 1 workload unit, en 1 passagier gelijk is aan 1 workload unit.

Het aantal passagiers op FMO was in 2007² gelijk aan 1.613.413 passagiers. Daarnaast werd er 13.915 ton vracht overgeslagen. Dit resulteert in de volgende WLU.

¹ Institut für Verkehrswissenschaft der Universität Münster, 2008, Die regionalwirtschaftliche Bedeutung des Flughafens Münster/Osnabrück, 4 april 2008.

² Wij hanteren passagierscijfers uit 2007 daar waar de arbeidsplaatsen ook in 2007 gemeten zijn.

Tabel 2 Vervoervolume FMO in 2007

	Vervoersvolume WLU
Passagiers	1.613.413
Vracht	139.150
Totaal	1.752.563

Bron: FMO verkeersresultaten 2008.

Op basis van deze informatie kunnen we het aantal arbeidsplaatsen per miljoen workload units berekenen.

Tabel 3 Overzicht arbeidsplaatsen per miljoen workload units (afgerond op tientallen) FMO

	Arbeidsplaatsen / mln WLU
Direct	910
Indirect	810
Totaal	1.720

Er bestaan diverse studies die ingaan op werkgelegenheid bij andere luchthavens. Ter toetsing van de plausibiliteit vergelijkt onderstaande tabel het aantal arbeidsplaatsen per miljoen workload units met andere luchthavens.

Tabel 4 Overzicht arbeidsplaatsen per miljoen workload units (afgerond op tientallen)

	FMO	Twente ³	Eelde ⁴	Lelystad ⁵	Rotterdam ⁶
Direct	910	700	950	900	700-900
Indirect + afgeleid	810	900	480	1600	900-1900
totaal	1.720	1.600	1.430	2.500	1.600-2.800

Het kengetal van arbeidsplaatsen per miljoen workload units voor FMO ligt in lijn met andere studies. Met name de directe arbeidsplaatsen ligt in de range met andere studies, echter iets lager dan een eerdere Duitse studie naar werkgelegenheid rondom Duitse luchthavens⁷ die voor de Duitse luchthavens met 1 tot 4 miljoen passagiers 1.034 arbeidsplaatsen voor 1 miljoen workload units berekende. FMO zit met 1,6 miljoen passagiers in 2007 aan de onderkant van de range (1 tot 4 miljoen) en is daardoor in lijn met bovenstaand kengetal. Op basis van bovenstaande kengetallen wordt uitgegaan van een bandbreedte van 700 – 900 directe en 800 – 900 indirecte arbeidsplaatsen per WLU als bandbreedte in het vaststellen van de werkgelegenheidseffecten.

³ ECORYS, Kosten- batenanalyse luchthaven Twente, 2009.

⁴ Buck Consultants International, Economische effecten Groningen Airport Eelde, 2005.

⁵ AAE-SEO, Second opinion onderzoek van Buck Consultants International (BCI) van november 2005 over de werkgelegenheidseffecten van Lelystad Airport, 2006.

⁶ ECORYS/Stratagem, Economische effecten en perspectief van regionale en kleine luchtvaart in Zuid-Holland, 2007.

⁷ Richard Klophaus, The impact of additional passengers on airport employment – the case of German airports, 2007.